

Sygn. akt Ts 66/11

POSTANOWIENIE

Warszawa, dnia *18 kwietnia* 2012 r.

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Adam Jamróz – przewodniczący

Marek Kotlinowski – sprawozdawca

Małgorzata Pyziak-Szafnicka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 15 września 2011 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej P G

postanawia:

uwzględnić zażalenie.

UZASADNIENIE:

W skardze konstytucyjnej z 28 lutego 2011 r. P G (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność art. 116 ust. 1–3 ustawy z dnia 11 września 2003 r. o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych (Dz. U. Nr 179, poz. 1750, ze zm.; dalej: ustawa o służbie wojskowej) z art. 2, art. 7, art. 32, art. 60 i art. 65 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Konstytucji oraz z art. 25 lit. c Międzynarodowego Paktu Praw Obywatelskich i Politycznych, otwartego do podpisu w Nowym Jorku dnia 19 grudnia 1966 r. (Dz. U. z 1977 r. Nr 38, poz. 167; dalej: Pakt) w zw. z art. 87 ust. 1 Konstytucji i art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r. (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.; dalej: Konwencja).

Zarządzeniem z dnia 4 maja 2011 r. pełnomocnik skarżącego został wezwany do usunięcia braków formalnych skargi przez wskazanie ostatecznego orzeczenia o przysługujących skarżącemu prawach lub wolnościach konstytucyjnych, które wydane zostało na podstawie zakwestionowanego w skardze konstytucyjnej art. 116 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej, oraz wskazanie, jakie konstytucyjne prawa lub wolności skarżącego wynikające z art. 7, art. 31 ust. 3, art. 60, art. 65 ust. 1 i art. 77 ust. 1 Konstytucji i w jaki sposób zostały naruszone ostatecznym rozstrzygnięciem opartym na art. 116 ust. 1–3 ustawy.

Pismem z 17 maja 2011 r. (nadanym 18 maja 2011 r.) skarżący wskazał, że brak jest w jego sprawie ostatecznego orzeczenia wydanego na podstawie art. 116 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej. Niemniej jednak, w ocenie skarżącego, w razie uznania art. 116 ust. 1 i 2 ustawy o służbie wojskowej za niekonstytucyjny, należałoby również zaprzestać stosowania przepisu art. 116 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej jako odnoszącego się do sytuacji określonej w art. 116 ust. 1 powoływanej ustawy. Jednocześnie skarżący zmodyfikował

przedmiot zaskarżenia, tj. wycofał żądanie zbadania zgodności art. 116 ust. 1–3 ustawy o służbie wojskowej z art. 31 ust. 3 Konstytucji.

Postanowieniem z dnia 15 września 2011 r. Trybunał częściowo umorzył postępowanie, a w pozostałym zakresie odmówił nadania biegu skardze konstytucyjnej. Podstawą rozstrzygnięcia było wycofanie przez skarżącego żądania zbadania zgodności art. 116 ust. 1–3 ustawy o służbie wojskowej z art. 31 ust. 3 Konstytucji, a także stwierdzenie, że brak jest ostatecznego orzeczenia wydanego w sprawie skarżącego na podstawie art. 116 ust. 3 ustawy o służbie wojskowej. Podstawą odmowy nadania skardze dalszego biegu było również powołanie niesamodzielnych (tj. art. 2, art. 7 i art. 32 Konstytucji) lub niedopuszczalnych (tj. art. 25 lit. c Paktu, art. 6 ust. 1 Konwencji) wzorców kontroli konstytucyjności oraz brak uzasadnienia niezgodności zaskarżonych przepisów z art. 60 i art. 65 ust. 1 Konstytucji.

Na powyższe postanowienie pełnomocnik skarżącego wniósł w ustawowym terminie zażalenie, zaskarżając je w części dotyczącej odmowy nadania skardze dalszego biegu w odniesieniu do zbadania zgodności art. 116 ust. 1 i 2 ustawy o służbie wojskowej z art. 77 ust. 1 w zw. z art. 2 i art. 32, art. 60 w zw. z art. 2 i art. 32 oraz art. 65 ust. 1 w zw. z art. 2 i art. 32 Konstytucji. W złożonym środku odwoławczym podniesiono, że Trybunał dopuścił się naruszenia art. 79 ust. 1 Konstytucji i art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, ze zm.; dalej: ustawa o TK) przez przyjęcie, że nie zostały spełnione przesłanki, o których mowa w tych przepisach. Po pierwsze, skarżący podniósł, iż powołane przez niego wzorce badania konstytucyjności, tj. art. 2 i art. 32, były podane w związku z art. 77 ust. 1 oraz art. 60 i art. 65 ust. 1 Konstytucji, co – w ocenie skarżącego – choć nie zostało precyzyjnie określone, wynikało z treści skargi. Po drugie, zdaniem skarżącego, niezgodność zaskarżonej regulacji z art. 60 i art. 65 ust. 1 Konstytucji została wystarczająco uzasadniona. Po trzecie, jak twierdzi skarżący, Trybunał nie odniósł się do żądania zbadania

zgodności art. 116 ust. 1 i 2 ustawy o służbie wojskowej z art. 77 ust. 1 Konstytucji.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Skarga konstytucyjna jest szczególnym, subsydiarnym środkiem ochrony konstytucyjnych wolności i praw. Jest ona instrumentem służącym przede wszystkim ochronie naruszonych praw podmiotowych lub wolności, a ponadto środkiem umożliwiającym eliminację z porządku prawnego przepisów sprzecznych z Konstytucją. Z tych też względów wykładnia przesłanek legitymujących do wniesienia skargi konstytucyjnej powinna być wykładnią rozszerzającą, zezwalającą na jak najszersze zastosowanie tego instrumentu. Zbyt restrykcyjne podejście do interpretacji przepisów normujących owe przesłanki może bowiem ograniczać możliwość dochodzenia ochrony naruszonych praw lub wolności konstytucyjnych.

Trybunał Konstytucyjny w składzie rozpoznającym zażalenie uznał za uzasadnione zastrzeżenia skarżącego. W szczególności, można zgodzić się, że określone w skardze konstytucyjnej wzorce badania konstytucyjności zakwestionowanej regulacji zostały wskazane jako pozostające w związku. W konsekwencji, zważywszy, że Trybunał Konstytucyjny na etapie rozpoznania wstępnego nie jest władny dokonywać m.in. oceny kryterium, na podstawie którego doszło do zróżnicowania sytuacji prawnej podmiotów podobnych, jako że stanowiłoby to orzekanie o konstytucyjności zaskarżonego przepisu, należy uznać, iż przesłanka skargi konstytucyjnej, którą stanowi wskazanie naruszonego prawa lub wolności i sposobu ich naruszenia, została spełniona.

W tym też kontekście należy ocenić, że zawarte w zażaleniu zastrzeżenia dotyczące uznania za niewystarczającą argumentacji w zakresie niezgodności zakwestionowanej regulacji z art. 60 i art. 65 ust. 1 Konstytucji zasługują na uwzględnienie.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 49 w związku z art. 36 ust. 7 ustawy o TK, Trybunał Konstytucyjny uwzględnił zażalenie w zakresie art. 116 ust. 1 i 2 ustawy o służbie wojskowej.